Poštnina plačana v gotovini. Cena današnje štev. Din 1·50

Posamezne številke: Navadne Din —·75, ob nedeljah Din 1·—.

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10·—, za inozemstvo D 18·—, dostavljen na dom D 11·—, na izkaznice D 10·—. inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“ MARIBOR, Jurčičeva ulica štev. 4.

TABOR

Posamezne številke: Navadne Din —·75, ob nedeljah Din 1·—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritličje desno. Telefon št. 24. — SHS poštnočekovni račun štev. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, nedelja 12. julija 1925.

Leto: VI. — Številka: 155.

T
Tit. knjižnica lice
Ljubljana

»TABOR« je najcenejši slovenski dnevnik. Stane mesečno samo 10 din. Prinaša v kratkih obrisih vse najvažnejše dogodke, ki jih drugi listi raztegnejo na dolgo in široko.

Dan v skupščini.

Izvolitev preiskovalne komisije v aferi dr. Lukinić.

Beograd, 11. julija. Ob 10. uri je bila otvorjena seja Narodne skupščine. Po običajnih formalnostih se je izvolila 12 članska komisija za preiskavo obtožnice proti dr. Lukiniću. Vlada je zastopana s 6 in opozicija s 6 člani. Predsednik je radikal dr. Vasa Jovanović. Od radikalov so v komisiji oni poslanci, ki so naklonjeni dr. Lukiniću. Skupščina je sklenila, da bo morala komisija tekom 20 dni vse gradivo preiskati in nato poročati skupščini o svojih izsledkih.

Seja je bila ob 12.30. uri zaključena. Prihodnja seja bo v pondeljek. Na dnevnem redu je odgovor zunanjega ministra na interpelacijo poslanca Smodeja glede priključitve Avstrije Nemčiji.

Danes bodo protokoli podpisani

Beograd, 11. julija. V političnem življenju ni nobenih dogodkov. Jutranji listi so v vprašanju pogajanj med radikali in radićevci jako rezervirani.

Danes dopoldne bi morali biti zapisniki podpsani, pa se je vršil zgolj neobvezen sestanek nekaterih delegatov. Oficielna seja bo danes popoldne. Na tej seji bodo zapisniki podpisani.

Papeževa demonstracija proti Češkoslovaški.

Rim, 10. julija. Češkoslovaški poslanik pri Sv. stolici je danes zapustil Rim in odpotoval v Prago.

Rim, 10. julija. Danes opoldan je sprejel papež v Sala ducale romarje iz vrst nemškega Volksbunda na Češkem, ki jih je privedel posl Bonek. Sprejem je imel čisto nemški značaj. Nemškemu romarskemu odboru jih je predstavil kardinal Frühwerth iz Nemčje. Papež je nagovoril češke Nemce v nemščini in je izrazil svoje veselje, da so prišli v času, ko so se v njihovi domovini vršile krivoverske slavnosti. Če bi bil on k temu molčal, bi se moral čuditi ves svet, ki pozna zgodovino. Naposled je podelil romarjem in njhovi domovini svoj blagoslov, rekoč, da pozna težave, ki jih imajo tamošnji katoličani.

Papežev netakten nastop je posledica spletk, ki se že delj časa pleto proti naslednicam v Vatikanu šen vedno nedovolj prežaljene habsburške monarhije. Tako zlasti proti Češkoslovaški in Jugoslaviji. Sigurno bo izzval na Češkem odločen odgovor, kajti danes imajo tudi papeži svoje meje; nikdar ne bo suveren narod dovolil, da bi njegova vlada vpraševala v Rimu za dovoljenje, ali smejo slaviti svoje nacijonalne junake ali ne. Dejstvo, da je papež v času spora s češko vlado demonstrativno sprejel na slovesen način nemške romarje iz Češke in jim govoril, da je na Češkem težko biti katoličan (kar je neresnica, ker češki klerikalizem procvita) bo samo otežkočilo pomirjenje in bo izzvalo češke svobodomiselne kroge k skrajnemu odporu. To pa najbrže v Vatikanu hočejo, ker samo tako bodo lahko govorili o »preganjanju cerkve«.

*

Boljševiki se pripravljajo na vojno.

Grozeča nevarnost na vzhodu.

Berlin, 11. julija. Vrhovni poveljnik boljševiške rdeče vojske Frunze je izjavil pred bataljoni vojakov, da se mora rdeča vojska pripraviti za vojno z Anglijo. Le-ta pripravlja vojno proti Kitajski, dočim je sovjetska vlada pogodbeno vezana, da bo priskočila Kitajski na pomoč, če bi jo hoteli Angleži in Japonci deliti. Zveza ruskega medveda z kitajskim zmajem je tako čvrsta, da bo imponirala vsemu svetu.

Kaj tako hrumite?

Maribor, 11. julija.

Ni bil nihče drugi kot mnogoletni voditelj klerikalne stranke, »kranjski Lueger« dr. Šušteršič, ki je v svojem izgnanstvu zapisal, da je klerikalizem v Jugoslaviji nemogoč. Voditelj, ki je združeval v sebi vse značilne lastnosti avstrijskega klerikalizma, ustvarjenega za večje varstvo dinastičnih interesov in »cerkvene gosposke«, je lahko v izgnanstvu dobro premotril, kaj se je zgodilo, ko je propadla Avstro-Ogrska monarhija.

Naj klerikalci še tako besno udrihajo po govorniških pultih in dajo použiti še toliko sladkostrupenih pilul bralcem svojih listov, dejstvo je in ostane: Klerikalizem mora likvidirati.

Ni nemogoča katoliška cerkev. Narobe: država je storila in bo storila vse, da ji zasigura popolno enakopravnost. Tik je sklenila srbska vlada konkordat z Vatikanom. Nihče je ni mogel siliti niti mopred izbruhom svetovne vojne leta 1914. ralno niti politično. Komaj 40.000 katoličanov je bivalo v Srbiji. Država, ki bi hotela voditi napram katoličanom pravoslavno politiko, ne bi sklepala konkordata, ki ji ne nudi nobenih posebnih ugodnosti. Če ga je sklenila, je hotela pokazati Slovencem in Hrvatom, da je v verskem oziru širokosrčna in že v načelu strpna.

Bivši poslanik dr. Vošnjak je minule dni napisal v »Prager Presse«, da je bilo kar čudno, s kako lahkoto so Srbi sprejeli pri pogajanjih za krfsko deklaracijo od Jugoslovanskega odbora stavljeni pogoj, da priznajo popolno enakopravnost katoliške cerkve. Pomislimo, da so se radi tega vprašanja vršili v Nemcih, Angležih in Francozih stoletja trajajoči boji. Srb ni brezverec, je pa in je bil vsekdar versko strpen. V narodnem oziru kakor tudi v strankarski politiki je lahko strasten in fanatičen, v cerkvenih zadevah pa je z nalimi izjemami toleranten. Celo pravoslavna duhovščina je v javnosti in med sabo konfesijonalno strpna.

V vidovdanski ustavi je zajamčena katoliški cerkvi popolna enakopravnost. Vlada, v kateri imajo večino pravoslavni — če že kdo potrebuje to razliko — je začela z Vatikanom pogajanja za konkordat. Kralj Aleksander je ponovno pokazal, koliko ceni katoliške cerkvene kneze. Položaj je za katoliško cerkev vsestransko ugoden. Smo preveč konzervativna dežela, da bi ji pretila možnost resnega kulturnega boja. Nihče se ne bavi s tem, da bi škodoval veri in cerkvi v njenih resničnih interesih. Kvečjemu so to posamezniki, ki pa nimajo vpliva na ljudstvo.

Vzlic temu slišimo dan za dnem krik in vpitje, da se hoče katoliški cerkvi škodovati. Pa ne samo cerkvi, ampak tudi veri, krščanski veri — kriče po shodih klerikalni demagogi, ki so premalo zreli za samostojno mišljenje, da bi razumeli to besedo. Odkod ta gonja, ki nasprotuje očividnemu dejstvu, da noče nihče vzeti ljudstvu niti vere niti cerkve — ne katoliške in ne pravoslavne, tudi ne muslimanske?!

Nihče se ne čuti versko ogroženega, razen slovenskih klerikalcev. Slovenski klerikalizem pa je zaeno z nemškim, francoskim, belgijskim, španskim itd. klerikalizmom posebna struja v cerkvi, ki se upira na jezuitizem in na ultramontanstvo. Že pred 100 leti so se vršile v raznih deželah in celo na vatikanskem dvoru boji med pristaši zmernejših katolikov in ultramontancev. O tem obstoji cela literatura. Ultramontanstvo ali klerikalizem stoji na čelu srednjeveškega papeštva: katoliška cerkev je nad državo, papež je kralj kraljev. Cilj tega klerikalizma je, ohraniti kar največ moči v rokah duhovščine. Tak klerikalizem je mogoč tudi v drugih cerkvah; posebno živ in škodljiv je bil n. pr. v ruski pravoslavni cerkvi.

Slovenski klerikalizem je idejno, politično in organizatorično utemeljil poznejši škof Mahnič, fanatičen pristaš jezuitske struje v katoliški cerkvi; pred njim so bila klerikalna stremljenja med duhovščino bolj sporadična. Od Mahniča živi slovenski klerikalizem še danes, kajti škof Jeglič je Mahničev zvesti učenec in ima v Vatikanu, kjer tudi prevladuje jezuitska struja, silno zaslombo. Jeglič informira Vatikan in hrvaški škofje, ki se niso navzeli Mahničevega fanatizma, vedo, da je Jeglič v tem oziru nevaren.

Hrvatska duhovščina, izvzemši od jezuitov in slovenskih klerikalcev inspirirana skupina okoli »Nar. Politike«, ne čuti, da bi katoliški cerkvi pretila v Jugoslaviji nevarnost. Hrvatska duhovščina deluje v raznih političnih strankah ali pa se sploh ne briga za politiko. Največ hrupa delajo slovenski klerikalci, ki čutijo, da jim leze voda v grlo. Kajti jezuitski klerikalizem je v Jugoslaviji nemogoč. Na Srbskem ni stranke, ki bi mogla podpirati katoliški ali katerikoli klerikalizem. Politič. zavezniki in prijatelji g. dr. Korošca z vrst srbske opozicije so deloma framazoni, v vsakem slučaju pa antiklerikalci. Na Hrvatskem ni razen pučke stranke nikogar, ki bi podpiral klerikalizem načeloma. Radićevci in zajedničarji so protiklerikalni. V Sloveniji so protiklerikalci razcepljenje, sicer bi klerikal. tudi tu slaba predla. Vsa današnja vlada je protiklerikalna. Skratka: škofovska politika je pri nas nemogoča, tudi če se popolnoma skrije za svoje lajične trabante, ki se je iz dobičkaželjnosti oklepajo.

Samo tako lahko razumemo, da klerikalci izrabljajo osnutek novega šolskega zakona za boj proti »sovražnikom krščanstva«. Sovražnike krščanstva oni potrebujejo; če jih ne bi bilo, bi jih ustvarili sami. Kajti njim je krščanstvo samo to, kar trenutno velja v Vatikanu. Da se razumemo: Ne gre za verska načela, ki so lahko večnostna, marveč za oblast in vpliv. To pa ima s pravim krščanstvom prav tako malo skupnega kot razkošje Vatikana z Betlehemskim hlevom ali križani Kristus z Nj. Svetostjo z dragoceno tiaro na glavi.

V naši državi ni pogojev za klerikalizem, zato bi hoteli ustvariti te pogoje umetno potom enostranske vzgoje, z vzgojo v duhu pokorščine cerkvi. Vse zlo izvira iz tega, da se ne zadovoljujejo z duhovno cerkvijo in duhovno močjo, marveč streme po političnem uplivu in obvladovanju množic z nasilnimi sredstvi.

Temu namenu naj služi šola. Pa ne da bi morda kdo hotel uvesti lajično šolo. Ne! Veronauk ostane kot je bil doslej obvezen predmet, toda duhovnik bo moral v državni šoli upoštevati tudi državo, t. j. nastavljen bo od države. In zakaj nočejo tega? Ker smatrajo, da stoje višje ko država in ker so politični nasprotniki režima, ki noče biti klerikalen; kdor ni z njimi, je proti njim.

Če so na ljubljanske zborovanju »Krščanske šole« lomili roke razni lajiki v prisotnosti škofa in kopice duhovščine seveda — in se zavzemali za tako šolo, kot jo hoče škof, tedaj tudi to razumemo. Na svetu obstoje najrazličnejši pokreti, zakaj tudi ta ne bi?! S svojega stališča imajo čisto prav. Nesramno je samo to, da lažejo o širjenju brezverstva, če se država, ki je življensko zainteresirana na verski strpnosti, ne ukloni ultramontancem, katerih ogromna večina naroda ne mara.

Iz demokratske stranke.

Uradne ure Oblastnega tajništva Samostoj. demokratske stranke v Mariboru, Cankarjeva ulica 1, so do nadaljnega od 8. do 15. ure.

Doma in po svetu.

— **Oklic za historično razstavo portreta.** Leta 1922. je priredila Narodna galerija veliko historično razstavo slikarstva na Slovenskem, ki je pokazala, da je historični materijal silno obsežen. Zato se je Narodna galerija odločila, da ta materijal opredeli na kolektivne preglede posameznih panog. Letos priredi N. G. koncem meseca avgusta **razstavo portreta,** ki naj obsega dobo od 16. stol. do danes. Nujno prosimo tem potom zasebne lastnike, državne, avtonomne in župne urade, da nam sporoče nahajališča portretov brez ozira na to, če so slikarji znani ali neznani. V poštev pridejo oljnate slike, pastelne slike, risbe, grafična dela, miniature, votivne slike s podobami zaobljubljencev in ustanovnikov. N. G. prevzame za posojena dela vsako odgovornost, jih bo zavarovala proti požaru n vlomu ter nepoškodovane vrnila lastnikom. Po slike pošlje svoje odposlance, ki se bodo legitimirali. Pošto prosimo na naslov: Narodna galerija v Ljubljani.

— **Zagrebška sokolska župa** je izgubila s početkom tega meseca 2 znamenita, tudi Mariborčanom znana sokolska delavca: br. Fran Lhotský je premeščen v Osijek, br. dr Branko Mrvoš odhaja v Požego. Zagrebški Sokol I. jima je priredil prisrčno odhodnico in jima je dal ob tej priliki lepe spominske darove. Zagreb izgublja ž njima sicer mnogo, a tudi na novih mestih brata za Sokolstvo ne bodeta izgubljena in jima tudi mariborski znanci želimo mnogo sreče in uspeha na njunih novih mestih.

— **Konkordat in vprašanje obrednega jezika.** Beograjska »Samouprava« prinaša nekatere podrobnosti iz dosedanjih pogajanj, zlasti glede vprašanja obrednega jezika v katoliški cerkvi. — List piše med drugim: Neki cerkveni dostojanstvenik je izjavil, da je položaj tak: ali bomo izvojevali uporabo glagolice sedaj ali pa nikoli. Spočetka so smatrali vatikanski krogi glagolico za notranje cerkveno vprašanje cerkve, o katerem se pri konkordatnih pogajanjih ne more razpravljati. Pozneje pa so sami dopustili možnost, da bi sv. Stolica s posebnim pismom jugoslovanskim škofom rešila to vprašanje ter jim dovolila fakultativno uporabo staroslovenščine v liturgiji. Škofje so namreč v konkordatskem načrtu sami predlagali glagolico.

— **Kaj je bilo doseženo v Firenci?** Po dolgotrajnih pogajanjih, v katerih se je sijajno izkazalo mojstrsko izsiljevanje italijanske diplomacije, so bile glasom rimskih listov dosežene sledeče ugod-

nosti za — Italijane. Zasigurana je zaščita italijanskega življa v Dalmaciji (o našem življu v Italiji se sploh razpravljalo ni, ker so to »notranje zadeve Italije«). Posetva italijanskih Dalmatincev bodo izvzeta od agrarne reforme. Italijanskim državljanom v Dalmaciji in jugoslovenskim na Reki se dovoli nemoteno kupovanje nepremičnin. Vprašanje jezika in šolstva se uredi na podlagi paritete med Italijani v Dalmaciji in Jugoslovani na Reki. Jugoslovanski trgovini se zajamči svoboden izhod v reški luki z vsemi ugodnostmi, ki veljajo za režim »punto franco«. V bazenu »Thaon di Revel« bodo zgrajena skladišča za blago po vzoru tržaškega »Magazzini generali«. Carinsko in policijsko službo v tem bazenu pa bodo opravljali izključno Italijani. Premoženje mesta Reke se ne bo razdelilo med okoliške jugoslov. občine, ampak bodo dobile te občine od Italije posebno denarno odškodnino. Italijani so si zasigurali tudi znatne ugodnosti v okolici Zadra. Takšen je tedaj naš uspeh v Firenci!

— **Resolucije treznostnega kongresa v Beogradu.** Treznostni kongres, ki se je vršil te dni v Beogradu, je sprejel sledeče resolucije: 1. V sedanjih razmerah morejo uspešno delovati na polju pobijanja alkohola edino zasebna društva, ki morajo biti organizirana v močne organizacije, sloneča na načelu bratstva in solidarnosti. 2. Protialkoholne organizacije naj osnujejo gospodarska podjetja za brezalkoholno predelavo surovin. 3. Gmotni viri protialkoholnih organizacij naj slonijo na brezalkoholni industriji in brezalkoholnem zadružnem kapitalu, nikakor ne na subvencijah. 4. Vse tozadevne državne ustanove naj se izroče v roke privatnih društev, ki so za to socialno delo sposobnejša. Država naj ima pravico kontrole. 5. Potrebna je popolna reorganizacija našega saveza ter naj se napravi nov načrt, ki naj se sprejme na prihodnjem izrednem kongresu.

— **Bolgarski parlament za novinarje.** Kakor poročajo iz Sofije, je sobranje sklenilo, da vsi novinarji, tako domači kakor tuji, ki delujejo v Bolgariji, oproščeni dohodninskega davka.

— **Usodepolna zmota lekarnarja.** V neki lekarni v Neumarktu je naročila pacijentka dvoje zdravil; eno za notranjo, drugo za zunanjo uporabo. Lekarnar pa je iz neprevidnosti zamenjal oba listka na steklenicah tako, da je gospa zavžila za zunanjo uporabo določeno zdravilo. Zaradi silnih bolečin je v nekaj urah umrla. Oblasti so uvedle preiskavo.

— **Truplo v kovčegu.** Milanski policiji se je včeraj posrečilo ujeti znanega morilca Aleksandra Gregorija iz Genove. Pred dvema tednoma je Gregori zvabil 32letno Valerijo Benevento, sopro go uglednega trgovca v svojo sobo, jo zavratno umoril in truplo zabil v kovčeg. Aretirani se izgovarja na vse način in spravlja v zvezo vse mogoče osebe kakor nekega profesorja Eggmanna, kar pa je vse izmišljeno. Zasledovanje morilca Gregoria je povzročilo tudi neprijeten slučaj. Neki financar v Santa Margherita je videl mimo hiše iti gospoda, o katerem je mislil, da je dotični morilec. Kljub protestu je moral gospod na policijo, kjer se je dognalo, da je brazilski poslanik pri Vatikanu, ki se nahaja ta čas na letovišču v tem kraju. Oblasti so mu dale seveda takoj zadoščenje.

Restavracija Narodni dom
Otvoritev verande, kegljišča in vrta
Nedeljo 12. julija godba. Policijska ura ob 3. zjut.
Znižane cene! Pivo belo in črno!
Vinotoč „Štajerska klet"
Novo podzemeljsko kegljišče, prenovljeni lokali.

PROTI ODEBELOSTI deluje s kolosalnim uspehom samo **»Vilfanov čaj«.** Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvaja laboratorij D. Vilfan, Zagreb, Ilica št. 204. 1225

Sport.

: **TŠK. «Merkur» : ŠK. «Slovan» (Ljubljana).** V nedeljo 12. tm. ob 16. uri se vrši med gornjimi klubi na prostoru ISSK. Maribor prijateljska tekma. Merkur nastopi: Čerče, Unterreiter, Pečar; Molnar, Kristl, Bauer; Lunešnik, Lešnik, Hobacher, Pavlin II., Lešnik A. — Predigra ob pol 15. uri Merkur in Maribor I. naraščaj. — Ob 9. uri dopoldne prijateljska tekma med ISSK. Maribor 1920. in rezervo Merkurja.

: **Uredništva vseh listov** so prejela od MOLNP. v Mariboru nove modre legitimacije za prosti vstop k vsem sportnim prireditvam v območju MO., ki stopijo v veljavo jutri dne 12. tm. S nem dnem se ukinejo stare bele legitimacije, izdane začetkom tega leta.

Jugoslovansko-češkoslovaški dnevi v Rog. Slatini.

Maribor, 11. julija.

Jugoslov.-češkoslovaška liga v Mariboru je priredila letošnjo spomlad celo vrsto proslav 75 letnice največjega sodobnega Čeha, prezidenta Masaryka. — Predavanja, združena ponekod s koncertno ali telovadno prireditvijo, so zanesla Masarykove ideje, predvsem pa njegove nazore o praktičnem Slovanstvu v široke sloje našega naroda. Liga je storila s temi predavanji veliko uslugo ideji jugoslov.-češkoslovaškega zbližanja in izpolnila na ta način dobršen del svojega programa.

Krona teh idejnih in propagandnih prireditev bodo Jugoslov.-češkoslovaški dnevi v našem lepem zdravilišču in letovišču Rogaški Slatini dne 1. in 2. avgusta. Inicijativo zanje je dala mariborska liga, sodelovali pa bodo ljubljanska liga, Češki klub v Mariboru in Češka obec v Ljubljani. Prireditev bo nekak zaključek Masarykovih jubilejnih proslav. Hkrati pa bo — kakor smo že poročali po kongresu lig v Celju — ustanovljena v Rogaški Slatini Zveza jugoslov.-češkoslovaških lig v Jugoslaviji. Prireditev bo sijajna manifestacija jugoslov.-češkoslovaške vzajemnosti, ki bo imela tem večji pomen, ker se bo vršila v času visoke sezone v enem najodličnejših letovišč v naši državi, kjer bo zbrana elita Srbov, Hrvatov in Slovencev. Pomen te prireditve tolmači tudi dejstvo, da je prevzel protektorat veliki župan mariborske oblasti g. dr. Otmar **Pirkmayer.** Udeleže se je poleg odposlanca čsl. poslaništva, konzula v Ljubljani in Zagrebu, zastopniki centrale jugoslov.-češkoslov. lig v Pragi, dalje zastopniki Češke obce in Češke besede v Zagrebu, Svaza Čechoslovaku v Beogradu, Jugoslov.-češkoslov. lige v Beogradu, da ne omenjamo posebej udeležence iz vrst neposrednih prirediteljev. Čehi v Sloveniji prirede ob tej priliki v Rog. Slatini svoj letni sestanek, ker so sklenili že lansko leto, da se sestanejo redno vsako leto v Rog. Slatini. Omenimo naj tudi to, da priredi dne 2. avgusta celjska sokolska župa izlet v Rog. Slatino. Tako se bo vršila manifestacija jugoslov.-češke ideje v takem obsegu, da enake še ni bilo na naših tleh.

Ker bomo podrobnosti sporočili o pravem času, naj za danes zabeležimo program te prireditve, kakor ga je izdelal na včerajšnji seji odbor Jugoslov. češkoslovaške lige v Mariboru, čigar podpredsednik g. dr. Reisman se je te dni mudil tozadevno v Rog. Slatini.

V soboto dne 1. avgusta bo ob 8. uri zvečer koncert čeških skladb in sicer v paviljonu, le ob slabem vremenu v zdraviliški dvorani. Ob 9. uri bo svečana iluminacija Rogaške Slatine.

V nedeljo dne 2. avgusta: ob četrt na 10. uro prihod gostov iz Ljubljane, Maribora, Zagreba itd., sprejem na postaji: ob 10. uri v Zdraviliški dvorani svečano zborovanje z naslednjim sporedom:

1. Pozdravni govor predsednika mariborske Jč. lige, nar. posl. dr. Pivka.
2. Pozdrav pokrovitelja prireditve, velikega župana dr. Pirkmayerja.
3. Pozdrav ravnatelja zdravilišča dr. Štera.
4. Pozdrav zastopnika poslaništva.
5. Pozdravi konzulov.
6. Pozdrav zastopnika osrednje lige v Pragi.
7. Pozdrav odposlanca Češkega svaza v imenu čeških društev.
8. Beseda o Masaryku, govori v srbohrvaščini B. Borko (Maribor).
9. Ustanovitev Zveze lig z volitvijo odbora.

Nato se vrši promenadni koncert, ob 1. uri pa bo v veliki zdraviliški dvorani banket. Popoldan ogledovanje zdravilišča. Odhod z večernim vlakom.

Ob tej priliki bo izšla tudi slavnostna številka »Zdraviliškega Vestnika«.

Poskrbljeno je za polovično vožnjo, tako da bo poset prireditve hkrati tudi prijeten izlet v Rog. Slatino. Ker je pričakovati, da bo zdravilišče močno zasedeno, ni mogoče preskrbeti prenočišč, izvzemši za 10 reprezentantov; udeleženci naj tedaj dopotujejo z jutranjim vlakom in se vrnejo z večernim.

Vsekakor pa je pričakovati, da bodo imeli jugoslov.-češkoslovaški dnevi v Rog. Slatini kar najčastnejši vspeh.

Lysoform
U slučaju zaraze neophodno potreban

Mariborske vesti.

Maribor, 11. julija 1925.

Tihi in mirni dnevi.

Človek bi mislil: Imamo poletje, ki ni poletje: dež, grmenje in drugo neprijetno ropotijo, zato se ne bomo — odkar je julij v deželi — tako hudimano zakopali v poletno vročino in — molčali. Ne pripeka solnce in vendar leže vse naše kače na solncu.

Spoštovani čitatelj naj se nič ne čudi temu začetku; včasih je začetek slab, pa je konec boljši. Gre namreč za to: v Mariboru se že nekaj časa nič ne zgodi. Naš reporter lovi muhe, pa še teh ni — hvala Bogu in tistemu svetniku, ki je za muhe — toliko, da bi nam kaj napisal. Zbiramo mariborske vesti in opazimo, da je vsak dan večja revščina. Pozvonimo na telefon in kličemo policijo. »Nič posebnega«. Vsak dan tako, z malimi izjemami à propos! Vprašujemo se: kje so tisti sladkosnedi kurji tatovi, ki so nas nekaj časa zabavali; kje ne preveč drzni vlomilci, ki smo jih iskali tri dni s policijo in četrtega dne srečno spravili v »aps«; kje so tatovi koles, ki smo jih nekaj časa občudovali radi njihove delavnosti, želeč si, da bi bili tako pozorni in delavni v kaki koristnejši panogi? Kje so nočni metuljčki, razne Fini, Fifi in Muci, ki smo jim tuintam posvetili dolžno pozornost, naznanjajoč vsem radovednim lokalnim patriotom njih pot iz policije v bolnico. Kje je Otilija ali Terezija — ali kaj je že — ki jo je neutešeno koprnenje kljub policijski prepovedi prignalo ob vsaki prvi priliki v Maribor, kar smo mi — po dolžnosti lokalnih kronistov — zvesto zabeležili. Kje ste, ve »mariborske senzacije«, »dalekosežna razkritja«, »misterijozni umori« in kar je še časniškega blaga te vrste! Nič od vsega tega! Turobno odzvanja telefon s policije in še dolgo nam brni v ušesih: »Nič posebnega«. Tihi in mirni dnevi so nad Mariborom in v Mariboru; zdi se, da pripeka silna julijska vročina, a v resnici je oblačno in deževno. Zdi se, da se dogajajo velike in pomembne reči, v resnici pa je vse tiho in mirno...

*

m **Združenje trgovcev-potnikov v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu,** se je odločilo na predlog nekaterih članov iz Maribora prirediti v Mariboru, v hotelu »Zamorec«, informativen sestanek ter razložiti in očrtati svrho in cilje društva. Namen sestanka je, da bi smernice in delovanje tega društva spoznali tudi oni trgovci-potniki, kateri dosedaj še niso pristopili kot člani Udruženju. Ker je v Mariboru okoli 20 rednih članov Udruženja, prosijo se tem potom vsi, da bi izvolili priti dne 19. julija predpoldne v hotel »Zamorec« in se udeležiti tega sestanka. — Udruženje je delegiralo v Maribor svoje podpredsednike g. S. Adler-ja, ustanovitelja društva, dalje g. Cirila Maskalana, glavnega tajnika g. Kamila Hofmana ter društvenega tajnika in urednika »Trgovačkog putnika« g. Iv. Kršića.

m **Sprejemanje otrok z nalezljivimi bolezni v bolnico.** Vodstvo Splošne bolnice v Mariboru je izdalo odlok, iz katerega posnemamo: V bolnico se sprejemajo

Spomini s pota.

II. Na Hradčanih.

Hradčani! Ponosna stavba, mesto davnih želj. Srce ti bije hitreje, ko stopaš po kamnitih kvadrih v višino do rezidence čeških kraljev. Povsodi vrvenje in življenje; tam gruče domačinov, tu kolone tujcev, vmes razni honoracijorji, šolska mladež z zastavicami, katero je učiteljstvo z dežele pripeljalo ogledovat praške znamenitosti. In to se vse pretaka in križa na velikem preddvorju. Napotiš se v kraljevi grad, si ogledaš Vladislavovo dvorano in zreš v globino, kamor so protestanti skozi okno vrgli cesarska namestnika Martinca in Slavato. Pa nista trpela škode ne na duši ne na telesu, le dežela je trpela pod pustošenji in nasilji trideset let. Tik gradu stoji cerkev sv. Vida, kjer je hladno a ne tako mračno kot v drugih katedralah. Cerkev ima vedno polno obiskovalcev, ker shranjuje veliko redkih spominov in relikvij, grob sv. Janeza Pomuckega, žično srajco in čelado sv. Vaclava, nebroj kosti in koščic raznih svetih mož in očetov, grobove čeških kraljev in vladarjev, kapelico sv. Vaclava, stari relies mesta Prage. Spomniš se Mark Twaina, ki je po italijanskih mestih sešteval glave, roke in noge posamezrih svetnikov in prišel včasih do čudnih zaključkov. Navadne smrtnike se zagrebe, svetnikovih 223 kosti pa se ne pusti spati v pokoju, blagoslavlja se jih in raznese na vse dele sveta. Kako dobro, da nisem... Bog mi odpusti prešerno misel, s katero sem motil vneto razlaganje našega cicerone, sivolasega patra šentvidskega. — Pa zunaj svira godba, sije beli dan, korakajo strumne čete garde s puškami na ramenih. — Tu je življenje, hitro pozabiš na cerkveno resnost, vonj blagoslovov in kadil. Treba si ogledati še slavne dvorane: špansko in nemško. Krasne dvorane z bogato pozlačenimi lestenci, visokimi zrcali in okni so bile pripravljene za slovesnosti kronanja Frana Josipa. Njegova smrt in nacionalna revolucija pa je Habsburgom za vedno pokopala sanje o kroni sv. Vaclava. Vrata z rekviziti za cerkveni ceremonijal kronanja, katerih sedmero ključev hrani sedmero cerkvenih in posvetnih dostojanstvenikov, so ostala zaprta. Sv. Vaclav se ni več tresel za svojo krono. Mesto suverena pa je zasedel kovač sreče naroda. Krasne in impozantne so te dvorane, kjer se vrše danes vse večje drž. slavnost in prireditve. — Neka deputacija učiteljstva pri Masaryku — okoli 5000 oseb — je napolnila dve tretjini nemške dvorane. Lahko si predstavljamo nje dimenzije!

Na dan poseta je nastopil svoje mesto tudi madžarski poslanik Masirevich. Vojska tvori špalir, četa izvidnica pripeketa na konjih, za njo avtomobil s spremljevalci, madžarskim in češkim oficirjem ter poslanik v spremstvu zunanjega ministra. Godba svira madžarsko himno, poslanik koraka ob častni četi ter se poda nato k prezidentu, da odda svoje poverilne listine. Godba s častno četo odkoraka pod oboki, špalir se strne, vse je pred Hradčani zopet kot poprej.

Kot nadaljna točka neoficielne ekskurzije je obed na »nebozizku«, kar pa ne bom našteval, kako so posamezniki skrbeli za telesni blagor in koliko vrčkov plzenskega piva je steklo tiste dni v žejna jugoslovanska grla. Vrh griča je visok razglednik iz železne konstrukcije: 300 stopnic te poveda na vrh. Na vse strani krasen razgled, kot na dlani leži Praha s svojimi stolpi, snažnimi cestami in orjaškimi palačami. Na eni strani Hradčani, na drugi Smichov, težka industrija, ogromni kamini, dušeč in črn dim, kolesa in stroji, vse to tekovine moderne dobe in civilizacije, stroji, ki izpodrivajo trud žuljevih rok, stroji, ki ubijajo! Ozadje za fantastično igro bratov Čapek: Ze živote hmyzu. Na obzorju krivuljasta črta: Bela hora. — Vodnik razlaga in končuje: Tam smo izgubili samostalnost. Ob robu, tam v daljavi se vidi cerkev. So duhovniki, ki služijo tam svoje daritve in kadila se prižigajo istemu bogu. Pa k cerkvi ne valove široke procesije božjepotnikov, mrka je in pozabljena, zapuščena kot pravljični zakleti grad. Postavili so jo sovražniki Češke v spomin zmage na Beli hori. —

Vredno je si ogledati tudi dioramo pod stolpom, boj čeških študentov proti Švedom na Karlovem mostu. Priključena je tudi propagandna razstava krasot češke domovine. Klub čeških turistov je zbral množico lepih slik in je okusno razvrstil po dvorani. Razvoj češke turistike se vidi iz primerjalnih tabel in statističnih podatkov v češkem in francoskem jeziku. Razberem, da šteje K. Č. T. leta 1924 239 podružnic s 45.085 člani. Prav lepo število, ki jasno kaže smisel naših severnih bratov za turistiko, za krasote svobodne domovine!

*

Tako minevajo lepe praške ure ter razvedrilni del ekskurzije. Ko se še enkrat čez ograjo ozrem na Hradčane in svetel pas skozi Prago, postanem otožen in zamišljen. Saj bo skoro treba dati slovo zlati Pragi, in kdo ne bi bil otožen ob tej misli?

Ls.

majo na lečenje otroci v starosti do 1 leta le v spremstvu odrasle osebe, ki mora ostati ves čas oskrbe pri otroku. Pri otrocih, starih preko enega leta, se sprejmejo spremljevalci le tedaj, če je to primarij internega oddelka pismeno dovolil. Oskrba otrok z nalezljivimi bolezni v III. razredu in njih spremljevalcev, ako je otrok star manj ko eno leto, je brezplačna. Za oskrbo v višjem, t. j. v II. in I. razred je treba tako za otroka, kakor tudi za spremljevalca pred sprejemom položiti pri upravi kavcijo za oskrbnino višjega razreda, in sicer v II. razredu po taksi 75 Din dnevno, v I. razredu po taksi 100 Din dnevno, in sicer najmanj za 10 dni. To kavcijo je po preteku 10 dni zopet na novo položiti. Brez predhodne kavcije se ne more in ne sme nihče sprejeti v II. ali I. razred, kakor tudi ne spremljevalci k otrokom, starim nad eno leto. Stariši otrok naj vzamejo potreben denar za kavcijo seboj, ker se bo sicer sprejem v višji razred in sprejem spremljevalcev brezpogojno odklonil. 10dnevna kavcija za II. razred znaša za osebo 1050 Din, za I. razred 1400 Din. Dalje naj se v vsakem slučaju zglasi pri upravi (sprejemni pisarni, odn. dežurnem uradniku) takoj po sprejemu ali pa vsaj tekom 12 ur po sprejemu odrasel spremljevalec, kateremu so vsi osebni podatki sprejetega otroka povsem točno in zanesljivo znani, predvsem tore; starši in odrasli bratje ali sestre, da se more sestaviti predpisan zapisnik o sprejetem otroku.

m **Obrtno gibanje.** V mesecu juniju so bile prijavljene sledeče obrti: 1.) Roman Pelikan, prevažanje oseb z vporabo avtomobila v Majstrovi ulici 18; 2.) Hubert Bračič, trgovska agentura in komisija v Cafovi ulici 2.; 3.) Jožef Kliček, mesarska obrt v Aleksandrovi cesti 83; 4.) Julij Novak, trgovina s konji in špedicijo v Tattenbachovi ulici 9; 5.) Leopold Krajnc, trgovina z ledom v Vetrinjski ulici 15; 6.) Jakob Štanzer, posredovanje pri nakupu in prodaji nepremičnin v Koroški cesti 58; 7.) Jerica Hochmüller, tovarniško izdelovanje olja, Pod mostom 7; 8.) Leopold Krajnc, prevažanje tovorov v Mlinski ulici 10; 9.) Ferdinand Friedau, trgovina z avtomobili, motornimi kolesi, kolesi ter njih sestavnimi deli v Gosposki ulici 8; 10.) Franc Pirchan, trgovina s sparterijami v Gregorčičevi ulici 16; 17.) Henrik Senekovič, trgovina z Radensko mineralno vodo v Tattenbachovi ulici 5; 12.) Ana Serajnik, trgovina z razglednicami in pisarniškimi potrebščinami v Aleksandrovi cesti v paviljonu vis-a-vis trgov. Turad; 13.) Marija Koroschetz, trgovina s stavbenim materijalom v Aleksandrovi cesti 23; 14.) Mirko Japelj, fotografska obrt v Aleksandrovi cesti 25; 15.) Vilko Apih, izdelovanje kemič. izdelkov v Tržaški cesti 98; 16.) Marija Čepič, šiviljska obrt v Koroški cesti 4; 17.) Jernej Fidler, mesarska obrt na Gl. trgu; 18.) Jernej Dolšak, krojaška obrt v Mlinski ulici 9. 19.) Gregor Ačko, čevljarska obrt v Vojašniški ulici 10; 20.) Tvrdka «Balkan», mednarodna transp. družba, obrt špedicije v Aleksandrovi cesti 35; 21.) Ivan Gottlich, trgovina s sadjem, sočivjem, perutnino, krompirjem, fižolom in jajci v Koroški cesti št. 128. 22.) Franc Mastek, trgovina z manufakturnim blagom na Glavnem trgu 16; 23.) Marija Ferk, sejmarstvo in posečanje cerkvenih shodov s slaščicami, drobnarijo, lecetom, igračami in rožnimi venci v Smetanovi ulici 54; 24.) Ivan Zelzer, prevažanje oseb z vporabo avtomobila v Vetrinjski ulici 30; 25.) Mara Skušek, šiviljska obrt v Mlinski ulici 21; 26.) Henrik Prinčič, trgovina z mešanim blagom (podružnica) v Aleksandrovi c. 41; 27.) Avgusta Kos, branjarija v Lekarniški ulici 7. — Odjavljene pa so bile naslednje: 1.) Josip Tratar, mesarska obrt v Frankopanovi cesti 31; 2.) Terezija Štanzer, posredovanje pri nakupu in prodaji nepremičnin v Šolski ul. 5; 3.) Terezija Trebše, prodaja kruha v državni gimnaziji v Mariboru; 4.) Ivana Germek, prodaja kruha na moškem učiteljišču v Mariboru; 5.) Brigita Schafhalter, trgovina s sadjem itd. na Glavnem trgu 6.) Franc Vaupotič, pekovska obrt v Aleksandrovi cesti 53; 7.) Neža Sekolec, izposojevanje filmov v Aleks. cesti 57; 8.) D. d. združenih pivovarn Žalec in Laški trg, odjava zaloge piva v Aleksandrovi cesti 12; 9.) Ferd. Friedau, trgovina s kolesi in njih sestavnimi deli v Gosposki ulici 8; 10.) Tvrdka «Balkan» mednar. trank. družba v Aleksandrovi cesti 13.

m **Ponočni klativitezi.** Ponovno čitamo pritožbe o ponočnih nemirih na ulici, a je ni moči, ki bi preprečila. Skoro vsako noč od nedelje sem se razgraja po zgornji Gosposki in Koroščevi ulici, da se prebude vsi stanovalci. Od nedelje na pondeljek sta dva junaka v vojaški uniformi razbijala po oknih, kričala, prinesla iz parka tablo z odredbami proti zadušljivem kašlju, se napotila nazaj v park, rekoč, da hočeta »sve poseći«. — Drugič se zopet vozijo pijane takozvane »boljše« družbe po ulici z avtom s tako prasko, da se vse zbudi. Ko je v noči ali bolje danes zjutraj ob ¼ na 3. uro zopet kričala tolpa vojakov po ulici ter se je iz nekega okna slišal klic po straži, se je eden iz družbe odrezal v klasični nemščini «lech ...» Obračamo se do policijske oblasti, naj vendar napravi enkrat red, da bodo ljudje, izmučeni od dela, imeli ponoči svoj mir.

m **Grajski kino.** Danes in jutri v nedeljo se predvaja še pustolovna prvorazredna drama »Človek brez živcev« v 6. činih s Harry Pielom v glavni vlogi. Od pondeljka 13. jul. do vključno srede 15. jul. se predvaja krasna drama v 6. dejanjih **»Hladno srce«** z Grete Reinwald v glavni ulogi.

m **Kavarna** Jadran dnevno do 2. ure zjutraj odprta. 1445

m **V novi restavraciji «Union»**, Cafova ulica **jutri** v soboto in nedeljo koncert na vrtu, ob slabem vremenu v dvorani. Dnevno morske ribe, izvrstna kuhinja ter največja izbira vina po najnižjih cenah. 1442

Nikaka tajnost danes ni več,

da prihranijo čudovite **„TORO“** prsne karamele z znamko „POHORSKA KAPELICA“ v velikih slučajih zdravnika. Prepotrebne so za bolnike, otroke, hribolazce in za vse druge, ker blagodejno učinkujejo na prebavo, proti prehlajenju, hripavosti in katarju. Dobite jih za 3 Din pri vsakem trgovcu ali lekarni. 1294

Sokolstvo.

o **Sokolsko oporavilište u Selcima.** Sokolsko društvo u Crikvenici osnivalo je u Selcima »Sokolsko oporavalište« u svrhu, da pruži mogućnost svim Sokolima Jugoslov. sokolskog saveza i Čehoslovenske obec sokolske, da mogu uz niske cijene preko ljeta i zime uživati blagu primorsku klimu, more, upanje i sunčanje. Upravu ovog »Sokolskog oporavilišta« preuzeo je brat Alojz Beranek, vlasnik hotela i restaurana »Rokan« u Selcima. Obvezao se voditi upravu prema ovim uvjetima: a) svaki Sokol dobiva uredan i higijenski stan, b) potpunu dnevnu opskrbu t. j. hranu i poslugu, za cijenu od dnevno 65 dinara. Stanovi za Sokole bit će skupni, t. j. tako, da će dva do četiri Sokola imati zajedničku sobu sa potpuno uredjenim ležajima i sa posteljinom, te pokućtvom. Hrana je ovakva: I. Ujutro: kava ili kakao sa dva hljeba. II. U podne: juha, meso kuhano ili pečeno, sa jednim ili dva priloga, hljebom i testeninom. III. Poslije podne, kao ujutro. IV. Navečer: večera od mesa ili ribe sa prilozima i kruhom. U ovoj svoti od 65 dinara za jednog Sokola dnevno sadržana je kupališna taksa od 1 dinar dnevno, te taksa za kupanje od 2 dinara dnevno. Upravu ovog sokolskog oporavilišta redovito nadzire jedan organ Sokolskog društva u Crikvenici, koji će takodjer voditi brigu da stan i hrana odgovaraju svrsi, koju imade ovo oporavilište, dok će higijenski nadzor vršiti društveni liječnik Pravo na stan i opskrbu imadu svi članovi Jugoslovenskog sokolskog saveza i Čehoslovenske obec sokolske, u koliko za vremena prijave svoj dolazak i legitimiraju se valjanom i propisnom sokolskom legitimacijom sa slikom, sa najbližem svojtom. Sve prijave imadu se slati na upravu »Sokolskog oporavilišta« u Selcima.

Nemški generalni štab razpleta svoje niti.

V notah, ki jih je izročila antanta nemški vladi, se je ponovno omenjalo, da obstoji in deluje nemški generalni štab. Nesporno je, da imajo Nemci kljub vsem prepovedim zijajno militaristično organizacijo. Saj ne gre za to, ali se pokažejo uniforme in pikelhaube ali ne; gre za duha. Militarističen duh pa je danes nemara še silnejši ko v predvojni Nemčiji.

Nemški generalni štab neprestano razpleta svoje niti. To delo vrši skrajno previdno in spretno, a uspehi se kažejo vedno bolj. Nobenega dvoma ni, da ima zakrinkani nemški militarizem, najboljše postojanke v sovjetski Rusiji, katere diktatorji so po večini izraziti germanofili. Odtod se pletejo niti na vzhed, na Kitajsko, v Indijo in drugam. Nemški generalni štab je o vsem tem poučen in orientska politika boljševikov se sijajno ujema s politiko nemških militaristov. Med Nemčijo in Rusijo ne bo vojne, pač pa je mogoč sporazum glede delitve Poljske in baltijskih držav. Zato lahko delajo Nemci za boljševike in boljševiki za Nemce ondi, kjer gre za to, da škodujejo skupnim sovražnikom.

Nemški generalni štab se mora maščevati za izgubljeno vojno. Njegova zasluga je, da se je boljševiška kuga v Rusiji tako razpasla. Zdaj je njegov interes, da se razpase še drugod. Na Nemškem ne bo boljševizma, kajti Nemci so imperijalisti in vedo, da bi komunizem omajal njihovo pozicijo. Dober pa je tak strup tam, kjer je treba omamiti in oslabeti **narode**, ki jih nemški imperijalizem potrebuje za svoje cilje.

Zadnje vesti pravijo, da je Nemčija zapletena v boje v Maroku. Med vojno je bila zapletena v irsko revolucijo. Potem je bila v ozki zvezi z rusko katastrofo, sedaj se angažira s pomočjo boljševikov na Daljnem Vzhodu. Številne so niti nemškega militarizma, ogromna je sila njegove propagande. V Zedinjenih državah delajo drugače ko v Afriki, na Vzhodu imajo drugo taktiko ko v Srednji Evropi.

Značilno je, da vse te številne akcije podpirajo komunisti. Francoski boljševiki so se postavili čisto na stran Abd el Krima. Pa pravijo, da gre za »socialne boje«! Poglavar napol civiliziranih tolp pač ve, kaj so to socialni boji! Gre za tipanje nemškega imperijalizma, za maščevanje radi izgubljenih kolonij. Šele bodočnost bo razkrila grandijozno delo nemških imperijalistov po porazu, delo, ki nima v zgodovini primere!

Anglija proti boljševikom

Moskovski službeni organ «Izvestija» je zapisal, da današnji mednarodni položaj kaže vedno večji porast proti sovjetski Rusiji naperjenih tendenc. V sličnih izjavah se jasno zrcali razpoloženje moskovske vlade, ki si sama dela strahove z nekako «kapitalistično intervencijo» v Rusiji, na katero nihče ne misli, dejansko pa sovjeti s tem samo prikrivajo, oziroma opravičujejo svoje ofenzivno gibanje v raznih delih sveta.

Tako je v najnovejšem času prenesla Rusija svojo komunistično propagando v Azijo in Afriko, kjer je s svojo protievropsko politiko stopila v interesne sfere Anglije. Tega se Anglija tudi zaveda. Kakor poročajo iz Londona, je angleška vlada odločena nastopiti proti Rusiji v katerikoli obliki. Sicer je na zadnji seji v spodnji hiši izjavil zunanji minister Chamberlain, da angleška vlada ne namerava sedaj izvesti nobene akcije, ki bi dovedla do preloma med obema državama, vendar si obdrži proste roke za vsak slučaj, ako se pokaže potreba, da pride do spremembe odnošajev z Rusijo.

Mariborsko gledališče v sezoni 1924-25.

Šesta sezona slovenskega gledališča v Mariboru, ki se je začela pod najneugodnejšimi avspicijami in je ves čas preživljala radi naravnost mizerne državne subvencije najstrašnejšo finančno krizo, se je v umetniškem oziru zaključila vendar jako zadovoljivo. Smelo lahko trdimo, da v splošnem ni zaostajala za prejšnjimi sezonami, nasprotno beležimo lahko nekaj vprizoritev, ki bi mogle biti v čast tudi mnogo večjim odrom kakor je mariborski. Zlasti »Vdova Roślinka« in »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«, »Trubadur« in »Tosca« so bile docela objektivno vzete, zrele zaokrožene umetnine visoke stopnje.

Vkljub minimalnemu ansamblu (najmanjšemu v vsej Jugoslaviji: 25 članov vštevši vse igralce, pevce, režiserje, kapelnika in oba ravnatelja) je bilo prikazanih 33 del.

A) Drama: 19 del (81 predstav), od katerih je bilo 15 vprizorjenh prvič na tem odru, 4 pa na novo naštudirana.

Pet dram je bilo slovenskih: Pohujšanje (4 krat), Peterčkove poslednje sanje (7), Kajn (5), V vrtincu (2) in Vdova Roślinka (7). Zadnje tri so doživele na našem odru svojo krstno predstavo.

Srbske: Narodni poslanec (4).

Ruske: Tri sestre (4).

Ostale: Otroci (4), Liliom (5), Razporoka (4), Moloh (4), Ono (1), Sladkosti rodbinskega življenja (5), Pri čaju (4), Peterček (7), Scampolo (6), Hamlet (5), Charleyeva tetka (2) in Ugrabljene Sabinke (1).

B) Opera: Vprizorjenih je bilo 9 opernih del (59 predstav), med njimi 5 novitet:

Zrinjski (8), Trbadur (12), Mignon (8), Marta (6), Tosca (9).

Štiri dela so bila skoro popolnoma na novo naštudirana:

Carmen (5), Traviata (6), Cavalleria rusticana (5), Ksenija (5).

C) Opereta: Vprizorjeni sta bili dve noviteti:

Apolonov hram (4), Stambulska roža (5). Ponovljene operete: Mamzelle Nitouche (6) Tri mladenke (8). Na novo naštudirana: Baron Trenk (5).

Upravi se zdi umestno, da ob tej priliki odgovori na nekatere javno, a še večkrat prikrito iznešene neosnovane očitke. Pred vsem bodi ugotovljeno, da je dobilo gledališče namesto ponovno obečanih 800.000 Din. naknadne državne subvencije samo 250.000 Din. redne pa 200.000 Din, skupno torej 450.000 Din, dočim so dobila druga oblastna gledališča samo redne subvencije najmanj 700.000 Din. Od mesta je dobilo gledal. 200.000 Din. Več ali manj isto subvencijo dajejo svojim gledališčem tudi druga mesta. O kakem razmetavanju denarja ni govora. Nasprotno umetniško odelenje v Beogradu, ki ima pregled o poslovanju vseh naših državnih gledališč, se čudi, da je moglo naše sploh delovati.

Opera res stane nekako enkrat toliko kakor drama, toda to s svojimi inkasi popolnoma izenači. Poleg tega je opera neobhodno potrebna, ker bi brez nje zanimanje za gledališče sploh pojenjalo. To je občutil že g. Nučič, ki ji je dal prve predpogoje. Ista potreba se je pokazala tudi pri drugih stalnih gledališčih, kakor n. pr. v Skoplju in Sarajevu, kjer se vedno bolj uvajajo glasbene predstave vkljub neprimerno nižji glasbeni naobrazbi in potrebi publike. Najbolj pa podkrepljujejo potrebe opere na našem gledališču izjave večine abonentov, češ, da se ne bodo več abonirali, ako bi se opera ukinila. Glede investicij za posamezne predstave se ravna uprava strogo po načelu, riskirati vedno le toliko, v kolikor je možno pričakovati, da bo dotična igra odvrgla. Ker je povprečen inkaso glasbenih del tudi relativno — to se pravi, po odbitku vseh večjih stroškov — večji od dramskega, se v splošnem zanje investira več, kakor za dramske predstave. Ali to je pač po vsem svetu običajno. Naravno je, da ima od nabavljenih stvari pozneje korist tudi drama. Sicer se pa investira po potrebi tudi za dramo, letos n. pr. za Hamleta 2000 Din. Kar se tiče gaž, imajo pri nas dramski in operni člani skoro iste gaže, v nasprotju z ostalimi gledališči, kjer so operni člani mnogo boljše plačani, ker pač mnogo več trpijo in se radi tega prej izčrpajo. Glede takozvanih študijskih potovanj ugotavlja uprava, da jih je dovolila z največjim veseljem, ker so neposredno koristila lastnim vprizoritvam. Ta potovanja so trajala večinoma le po en dan in so se vršila na stroške članov samih, tako opernih kakor dramskih. Če bi bilo gledališče gmotno na boljšem, bi uprava prav rada podpirala taka stremljenja tudi denarno, kakor delajo to druga gledališča. Naš ansambl je jako majhen, zato je naravno (in se to prakticira tudi drugod), da nastopajo člani drame, v kolikor so pač porabni, tudi v operi in opereti. Prav tako naravno in običajno pa je tudi, da operni protagonisti ne nastopajo v drami, ker itak mnogo več trpijo in bi to škodovalo njihovim glasovom. Na očitek, da se pretvarja naše gledališče z vzornimi glasbenimi predstavami v zabavišče, pač ni vredno odgovarjati.

Uprava je vedno s hvaležnostjo sprejemala vse dobre nasvete, če jih je narekovala ljubezen do gledališča. Prav tako pa mora odklanjati vse prikrite in neprikrite napade in podtikavanja, ker so izhajala vedno iz zlobnih in enostranskih informacij. Uprava si je v svesti poštenega in vestnega dela, zato prosi, da se v bodoče vsakdo informira tudi pri njej, ako se iz tehtnih razlogov ne strinja s kakim njenim ukrepom.

Za upravo Narodnega gledališča v Mariboru

Dr. R. BRENČIČ.

O načrtu izenačenega dednega prava.

(Iz predavanja notarja Ivana Ašiča na ženskem zborovanju dne 3. julija).

O našem dednem pravu.

V Sloveniji veljavno dedno pravo sloni na občnem državljanskem zakonu iz leta 1811, noveliranem v l. 1914-15-16. Velja še v Dalmaciji, z nebistvenimi spremembami v Hrvatski in v krajih, ki so pripadali prej Madžarski, ter kot subsidijarno pravo v Bosni in Hercegovini. Prevzeto je bilo tudi v Srbiji, toda v skrajšani in poslabšani obliki.

To naše dedno pravo sloni na najmodernejših načelih; v njem je izražena popolna enakopravnost med dediči ženskega in moškega spola. Povdariti pa treba, da je v vseh alpskih deželah bivše Avstrije priznano prvenstvo moškega spola pri prevzemanju kmečkih posestev, ki je izraženo v deželnih zakonih kot takozvan »Höferecht«. Najpopolnejši je tozadevni koroški deželni zakon iz leta 1903. A tudi pri nas na Slovenskem je živa narodna zavest, ki moškemu tako prvenstvo priznava in je tem močnejša, čim dalje gremo v naše južne kraje.

Tri vrste dednega prava.

Seznaniti Vas treba, kako je naše dedno pravo zgrajeno, na kak način nastanejo dedičem dedne pravice. Razločujemo tri vrste dednega prava: Pogodbeno, testatno ali oporočno in intestatno ali zakonito dedno pravo.

Pogodbeno dedno pravo je mogoče samo med zakonci. Samo mož in žena lahko pred poroko ali po poroki skleneta pred notarjem pogodbo, s katero se drug drugemu imenujeta dedičem do največ treh četrtink zapuščine prej umrlega. Ta pogodba se enostransko razdreti ne more. Zakon omejuje nekoliko to pogodbeno pravo, ko določa, da mora vsakemu zakoncu ostati vsaj ena četrtina njegove zapuščine pridržana v prosto razpolaganje.

Oporočno dedno pravo se naslanja na poslednjo voljo, oporoko zapustnika, ako je ta izražena v pravno veljavni obliki pismeno ali ustno. Poslednjo voljo lahko sporočitelj spreminja in razveljavlja, kadar mu ljubo, žnjo lahko vsak prosto razpolaga s svojim premoženjem za slučaj svoje smrti, zakon pridržuje samo sporočiteljevim otrokom in starišem pravico do dolžnega dela, ki znaša za otroke polovico, za starše pa eno tretjino tega, kar bi jim sicer pripadlo po zakonu.

V celi državi, tedaj tudi v Srbiji in Črni gori je priznano načelo: Vsako, moški ali ženska, lahko popolnoma prosto s pogodbo, oziroma poslednjevoljnim sporočilom določa, kako se naj njegova zapuščina po njegovi smrti razdeli. V tem sta si popolnoma enaki slovenska in srbska žena. Neenakost najdemo le v zakonitem dednem pravu.

Zakonito dedno pravo nastopi vselej, kadar zapustnik ni s pogodbo, oziroma poslednjevoljnim sporočilom razpolagal s svojo zapuščino. V našem zakonitem dednem pravu je uveljavljeno načelo popolne enakopravnosti med dedjči ženskega in moškega spola, v srbskem je moškim sorodnikom pridržano prvenstvo pred ženskimi. To prvenstvo gre pri Srbih tako daleč, da sinovi podedujejo očeta in mater, izključujoč hčere, da brat podeduje brata in sestro, izključujoč sestre, da stric podeduje nečaka in nečakinjo, izključujoč pokojnikove tete po očetu itd. Ženske sorodnice pridejo po tem pravu do dedščine šele, če v istem kolenu in stopnji ni nobenih moških sorodnikov. Pač pa jim pristoja po § 397 srbskega gradjanskega zakonika pravica do vživanja, preskrbe in primernega bivališča po obstoječem običaju. Enako je tudi v Črni gori.

Toliko v splošnem o veljavnem dednem pravu.

Potreba izenačenja dednega prava.

V naši državi je sedaj v veljavi 6 različnih zakonodavstev. Kakor je bilo svojčas po ujedinjenju v Nemčiji in Italiji, tako je tudi danes v Češkoslovaški, Poljski, Romuniji in v naši državi prva briga vseh državnikov: čimpreje izenačiti zakonodajo. Na tem cilju so do sedaj delale vse naše vlade in v vseh ministrstvih je izdelana kopica projektov zenačenih zakonov, ki čakajo, da se v ugodnem trenutku predlože in sprejmejo v Narodni skupščini.

V ministrstvu pravde se že od ujedinjenja sem vztrajno dela na izgradnji edinstvenega državljanskega zakona za vso državo. Že minister Marko Trifković je sestavil za to posebno komisijo, ki si je kot temelj svojemu delu osvojila noveliran avstrijski državljanski zakon, ker je ta z nebistvenimi spremembami že v veljavi v večjem delu države. Pri izdelovanju zakona o dednem pravu je komisija naletela na težkoče, ker priznava srbsko dedno pravo prvenstvo moškemu rodu pred ženskim, avstrijsko dedno pravo pa tega prvenstva ne pozna. Komisija se je morala odločiti za eno ali drugo. Osvojiti si načelo enakosti moških in ženskih dedičev bi pomenilo zanikati resnično obstoječo narodno pravno zavest prvenstva moškega pred žensko, priznati to prvenstvo bi pomenilo za ženske iz prečanskih krajev poslabšanje, z drugimi besedami: odvzele bi se jim že pridobljene pravice, kar v moderni kulturi državi vsekakor ni lahko mogoče.

Redaktor dednega prava se ni mogel odločiti in je vprašal privatno-pravni odsek stalnega zakonodajnega sveta pri ministrstvu pravde za njegovo mnenje. Na podlagi tega strokovnega mnenja je potem izdelal osnutek zakona o dednem pravu. Hočem podati sliko tega zakonskega projekta.

Osnutek novega zakona o dednem pravu.

Dediči za umrlim so njegovi sorodniki, grupirajo se po kolenih, teh je 4:

I. koleno tvorijo potomci umrlega.

II. koleno njegovi starši in njihovi potomci

III. koleno prastarši, to so dedi in babice umrlega, in sicer tako po očetu kakor po materi ter njihovo potomstvo.

IV. koleno umrlega pradedi in prababice tako po očetu in po materi in njihovo potomstvo.

Prvo koleno.

Potomci zapustnikovi pridejo prvi na vrsto, najprej potomci prve stopnje, sinovi in hčere, ako teh ni, potomci druge stopnje, vnuki in vnukinje itd. Priznano je pravo predstavljanja: ako je kateri potomec umrl pred zapustnikom in zapustil potomstvo, tedaj stopi to potomstvo na njegovo mesto.

V mestnih (tržkih), samostojno to je izven zadrug živečih rodbinah, dedujejo potomci iste stopnje na enake dele brez ozira na spol. V selskih (vaških, kmečkih) samostojno živečih rodbinah, ako so med potomci iste stopnje moški in ženske, se zapuščina deli na toliko enakih delov, kolikor je moških in ženskih potomcev skupaj, in ženski potomki se odkaže kot dediščina polovico tega, kar bi ji pri enaki delitvi pripadlo. V tem leži edina neenakost med dediči ženskega in moškega spola v projektiranem zakonu.

Mestna ali tržna rodbina je ona, ki stalno biva v mestu ali trgu, selska je ona, ki ima svoj domicil na selu, v vasi, na kmetih.

Drugo koleno.

Ako zapustnik ni zapustil potomcev, tedaj dedujejo njegovi starši (roditelji) in njihovo potomstvo. Ako živita oče in mati oba, tedaj jima pripada zapuščina v enakih delih; ako sta oba roditelja mrtva, se zapuščina deli med njune skupne potomce, to je med zapustnikove brate in sestre i po očetu i po materi na enake dele brez ozira na spol in na to, je-li dotična rodbina samostojna mestna ali selska. Ako roditelja zapustnikova nista ostavila skupnih potomcev, temveč je vsak zapustil svoje posebne potomce, se zapuščina deli na dva enaka dela, in dobijo eno polovico očetovi potomci, drugo polovico materni potomci v enakih delih brez ozira na spol in na to, je-li rodbina samostojna mestna ali selska. Kadar umre kateri zapustnikovih roditeljev brez potomcev, tedaj pripade cela zapuščina drugemu živečemu roditelju.

Tudi v drugem kolenu se priznava pravo predstavljanja.

Tretje koleno.

Kadar ni naslednikov iz drugega kolena, pridejo na vrsto sorodniki iz tretjega kolena: prastarši ali dedi in babice po očetu in po materi. Zapuščina se deli na dva enaka dela: eden pripade dedu in babici po očetu, drugi dedu in babici po materi. Eno polovico delita na enake dele ded in babica po očetu, drugo polovico ded in babica po materi. Ako so ti umrli, se njihovi deli razdele med njihove potomce brez razlike spola. Tudi v tem kolenu se priznava pravo predstavljanja.

Četrto koleno.

Kadar ni sorodnikov iz tretjega kolena, se zapuščina razdeli med sorodnike iz IV. kolena: zapustnikove pradede in prababice po očetu ter pradede in prababice po materi po enakih načelih, kakor veljajo za prejšnja kolena.

S poznejšim zakonom roditeljev pozakonjena deca deduje kakor zakonska. Roditelji pozakonjene dece imajo do dečje zapuščine enako dedno pravo, kakor roditelji zakonske dece.

Po milosti vladarja pozakonjeno dete ima dedno pravo napram svojemu očetu, ali ne napram njegovim sorodnikom, in samo tedaj, ako je bilo na očetovo prošnjo pozakonjeno radi tega, da bi z zakonsko deco uživalo enako dedno pravo napram očetu.

Nezakonska deca ima dedno pravo samo nasproti svoji materi in njenim zakonskim sorodnikom na enak način, kakor zakonska deca. Po nezakonskem detetu je dedinja samo mati, oče ter njegovi in materni sorodniki so izključeni.

Usvojena deca — posinovljenci in pohčerjenke — in njihovo potomstvo imajo nasproti usvojiteljem — posinoviteljem in pohčeriteljem — enake dedne pravice kakor zaknonski otroci, nimajo pa dednih pravic nasproti usvojiteljevim drugim sorodnikom in zakonskemu drugu usvojitelja, če jih ta ni usvojil. Ostanejo jim dedne pravice nasproti lastnim krvnim sorodnikom. Usvojitelj in njegovi sorodniki nimajo dednega prava nasproti usvojeni deci in potomstvu.

Ako ni nobenega dediča po gornjih določilih, tedaj pripada zapuščina državi.

Glede dednega nasledstva onih oseb, ki žive in umro v zadružnih odnošajih, se izdelajo posebni zakonski predpisi.

Glede zakonske žene določa srbski gradjanski zakonik v § 413, da kot vdova uživa moževo premoženje skupno z onimi, ki so z možem v skupnosti živeli, tako dolgo, dokler se vnovič ne poroči, sicer do svoje smrti.

Naš avstrijski zakon daje obema zakoncema enako dedno pravo in ne razločuje med možem in ženo Kadar konkurira preostali zakonec z zapustnikovimi otroci, dobi ¼, kadar konkurira z zapustnikovimi starši in njihovimi potomci ali prastarši, polovico zapuščine kot dediščino. Če žive poleg prastaršev potomci umrlih prastaršev, dobi zakonec tudi oni del, ki bi tem potomcem pripadel. V vseh drugih slučajih dobi celo zapuščino. Razen tega dobi preživeči zakonec kod predvolilo za gospodinjstvo potrebno hišno opravo.

Zahteva vseh žen mora biti, da se to avstrijsko intestatno dedno pravo zakoncev sprejme v zenačeno dedno pravo ali vsaj ne poslabša.

(Konec prihodnjič).

Kultura in umetnost.

Sezonsko poročilo

o muzikalnih prireditvah na mariborskem gledališču 1924. in 1925.

A. Osobje. Intendant: dr. Radovan Brenčič. Operni ravnatelj: Andro Mitrović. Operno in operetno osobje. (V oklepaju je navedeno število nastopov v glavnih in postranskih vlogah). Anica Mitrović, dramatski sopran; pela tudi alt-partije (56); Hana Vladimirova, liriški sopran (49); Viktor Petrovski, tenor (46); Nikola Govorov, bariton (46); Aleks Oksanski, bas (14 + 40); Rudolf Irvalek, drugi tenor (17 + 41); Vekoslav Janko, drugi bariton (33 + 28); Marica Lubejeva, subretka in za manjše operne vloge (28 + 42). V manjših opernih vlogah so nastopali: Rasberger, Petkova, Čepičeva, Grom, Koroščeva in Kajol. V opereti so nastopali v večjih vlogah: Rasberger, Savinova, Petkova, Kovačičeva, Čepičeva, Harastović, Železnik in Grom; v manjših: Koroščeva, Gabrijelčičeva, Kraljeva, Kobilica, Lobnik, Šauperl, Škerl, Tovornik, Pirnat, Košir, Kajol in Kokot.

Gostovali so: Thierry-Kavčnikova (1), Popov (2), Burijan (2) in Darian (2) iz Ljubljane; Žaludova (1) in Knittl iz Bratislave; Šimenc (2), Hržič (1) Camerota (4) in Vušković (5) iz Zagreba. Debutiral je Živko (7) iz Maribora.

Zbor šteje 24 članov in sicer 12 moških in 12 žensk.

Orkester broji 30 mož vojne muzike. Pri operetah se je reduciralo število na 20—22.

Šepetalka: 1.

Tehniško osobje: 1 oderski mojster in 6 stalnih delavcev.

B. **Muzikalno vodstvo in režija.** Mitrović je dirigiral 8 oper in 2 opereti, skupaj 70 krat; režiral je 8 oper. Parma (častni kapelnik, ki je umrl 25. XII. 1924) je dirigiral 2 opereti 9krat in koncertni mojster Schönherr 2 opereti 9 krat. Režiral je Rasberger 2 opereti in 1 opero, Železnik 2 opereti in Bachmann (kot gost) 1 opereto. Pri korepeticiji je [illegible] Rasberger, ki je še vodil [illegible] orgle za sceno.

NJEMAČKI PREVOD NOVOG CARINSKOG ZAKONA izišao.

Cijena Din 120. Naručuje se kod:

Naklade-MINERVA ŠTAMPARIJA D. D. SUBOTICA

i u svima knjižarama. 1461

C. **Repertoar.** I. Opere. Zastopana so bila jugoslovanska, italijanska (in noveja), francoska in nemška dela in sicer: a) Noviteta. Zajc-Zrinski (8), Verdi-Trovatore (12), Puccini-Tosca (9), Thomas-Mignon (8), Flotow-Marta (6). b) Reprize: Parma-Ksenija (5), Verdi-Traviata (6), Mascagni: Cavalleria rusticana (5), Bizet-Carmen (5).

II. **Operete.** a) Novitete: Apolonov hram (4), Stambulska roža (5). b) Reprize: Mamselle Nitouche (6), Tri mladenke (8), Baron Trenk (5). Muzikalnih predstav je bilo 87, razentega je bil en operni večer v Celju (Traviata). (Število dramskih predstav je bilo 81). Sezona je trajala od 1. oktobra do vštevši 1. julija.

Č) **Obisk.** Gledališče ima 711 prostorov in sicer 311 sedišč in 400 stojišč. Povprečni obisk je bil pri muzikalnih predstavah 361 oseb na večer in pri dramskih 279. — H. Druzovič.

—□—

x **Korolija-Petruška, Jugana, vila najmlajša.** Dramska vizija v enem dejanju. Oder. Zbirka gledaliških iger 10. zv. v Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Vsem onim društvom, korporacijam in šolam, ki prirejajo ob narodnih praznikih in raznih drugih prilikah patriotične predstave in prireditve, bo Korolijeva enodejanka, ki poveličuje ideje osvobojenja in ujedinjenja, jako dobro došla.

x **Dr. M. Ambrožič: Materinska pomoč zdravemu in bolnemu dojenčku,** je izšla v založbi inspektorja ministrstva narodnega zdravja v Ljubljani v drugi izboljšani in razširjeni izdaji. Knjigo bodo izdajali uradni zdravniki in dečje zdravstvene ustanove brezplačno mladim materam, nevestam in gojenkam gospodinjskih šol. Kulturna društva s higijenskimi tendencami in župni uradi, ki žele pri razdaji sodelovati, naj se obrnejo na Zavod za socialno higiensko zaščito dece v Ljubljani radi dobave potrebnega števila izvodov. — Za premožnejše sloje se bo dobila knjiga v knjigotrštvu za ceno 15 din. v korist Društvu »Dečji in materinski dom kraljice Marije.«

x **Novi Rod,** odlični mladinski časopis, ki ga izdaja »Zveza slovanskih učiteljskih društev v Trstu«, je z 10. štev. zaključil V. letnik. V zadnji številki prinaša na uvodnem mestu odlomek iz Tagorejevih «Žrtvenih spevov», nato sledi konec Ribičičeve mladinske igre »Mefistov izum«, dalje pesem Karla Širokega »Jezušček med angeli« in povestica Ksavera Meška: »Povodenj«. Prvi naši pesniki in pisatelji, ki se zbirajo okoli »Novega Roda» jamčijo za to, da je list na višini. Nedvomno bo tako tudi v prihodnjem šolskem letu, ko bo izhajal VI. letnik, ki ga že sedaj toplo priporočamo v naročevanje. »Novi Rod« ima upravo tudi v Ljubljani, Bleiweisova cesta 21!

x **Štajerska slovenščina v francoski slavistični literaturi.** V slavnostnem spisu, ki je izšel povodom jubileja francoskega slavista Paula Boyer-ja »Mélanges publiés en l'honneur de M. Paul Boyer« je objavil profesor univerze v Strasbourgu L. Tesnière (preje lektor francoščine na ljublj. univerzi) razpravo o izpremenitvi staroslovenskega ě v i v slovenskih narečjih na Štajerskem.

x **Dr. Janko Bezjak, Nemška vadnica** za slovenske srednje, meščanske in osnovne šole, **II. del** (druga stopnja). Založila zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani, 1925., 335 strani. Cena 44 Din. — Namesto dosedanje obsežne Končnik-Fonove nemške čitanke za nižje razrede srednjih šol je sestavil dr. Bezjak nem. vadnico, ki ustreza vsebinsko našim sedanjim državnim razmeram, metodično pa vsem zdravim modernim zahtevam za uspešen pouk tujega jezika. Lani smo dobili prvi del, drugi je izšel ravnokar. Učno snov je avtor razdelil na dva dela: v prvem se nemška berila s vprašanji in odgovori obnavljajo ter obdelajo oblikoslovno in pravopisno, drugi del pa tolmači nemški besedni zaklad in podaja slovniška pravila; glavna mu je trdna slovniška podlaga. Abecedni seznam krepkih glagolov in njih oblik zaključuje drugi del, kateremu je dodal kratko nemško čitanko, zajeto iz praktičnega življenja in jugoslovanske zgodovine, da razširi in poglobi besedni zaklad. Prijetno nas iznenadi, ko srečavamo namesto

Hansov, Fricev, Viljemov domače Janke, Vladke, Zorane, Ivane, Dragice, Vere itd.; enako rabi tudi vsa lastna imena, Ljubljanica, Stari trg, Drava, Sava, Kranj in dr. v pravilni narodni obliki. Med berili čitamo domače pripovedke, tako o povodnem možu, kačji kraljici na Felberjevem otoku, opis naših pokrajin, življenjepise Prešerna, sv. Save in kralja Aleksandra, kako je častil kralj Peter kmetiški stan, o smrti kraljeviča Marka, o boju na Kosovem. Tako je delo priznanega strokovnjaka v vsakem oziru uspelo in želimo, da se enako posrečijo nemške čitanke za višje razrede srednjih šol. Lepa zunanja oprema knjige, pregleden tisk na finem papirju in zmerna cena nam pričajo, da so povojne prilike vsaj v tem oziru že srečno za nami.

Gospodarstvo.

V. LJUBLJANSKI VELESEJEM.

Letošnja prireditev (29. avg. do 8. sept.) Ljubljanskih velesejmov, ki so kot dobro organizirani pripoznani tudi v inozemstvu, vzbuja v celi državi veliko zanimanje. Prijave naših industrijcev, obrtnikov in trgovcev k udeležbi se zaključujejo. Pripravlja se že vse, da se opozori tujce na prireditev in započela se je obširna reklama in propaganda za pridobitev kupcev. Nameravani so skupni poseti (posebni vlaki) iz Sarajeva, Skoplja, Vel. Bečkereka, Novega Sada, številen obisk se pričakuje iz Zagreba, Beograda in južnih krajev naše države. Po teh informacijah se sklepa, da pride v jeseni 50—60.000 tujcev v Ljubljano. Ljubljanski velesejem bo letos najskrbneje organiziran. Ta naša največja gospodarska manifestacija naj kar najsijajnejše izpade in zato naj se vsak privrednik nemudoma prijavi na udeležbo. Desettisoči se bodo divili njegovim predmetom, jih izbirali in naročali.

Prijavni termin za udeležbo na V. Ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 29. avgusta do 8. septembra tl., bo v kratkem zaključen. V naših razmerah, kjer se neprestano snujejo nova in predrugačujejo obstoječa tvorniška podjetja, kjer se produktom še vedno odpirajo novi izgledi konzuma, nove možnosti razpečavanja, je velesejem vsem producentom in veletrgovcem v izredno korist in podporo, ki je ni mogoče nadomestiti. V svojem okrilju bo zbral tisoče in tisoče kupcev in vsakemu producentu in trgovcu, ki si ne zapira oči pred neprecenljivimi koristmi, ki mu jih velesejem nudi, priporočamo, da se ga kot razstavljalec udeleži ter nemudoma vpošlje upravi velesejma svojo prijavnico.

Velesejem naj bo istinit odraz naše delavne sposobnosti in močne volje, slika našega bogastva, ki zamore dati zaslužka našemu človeku in za priljubiti svoji rodni grudi, a kapitalu uspešno polje za napredek. Pokažimo, da smo zavedni narod, ki si v svoji svobodni državi želi miru in dela ter ima voljo in je sposoben, da se kosa z drugimi. Z temi željami mora vsak naš človek, vsaka naša korporacija podpreti akcijo za Ljubljanski velesejem, ker od delavnosti vsakega poedinca je odvisen uspeh.

Iz življenja.

Pred petdesetimi leti je živel igralec Rosambeau. Ni bil velik in slaven mož; eden izmed onih je bil, ki ostanejo nepriznani v življenju in pozabljeni v smrti. Tako kot milijoni in milijoni drugih ljudi. Ali o njem se je ohranila anekdota, ki je tako ginljiva, da se nam zdi, kot da bi bila vzeta iz Dickensovih romanov. Ko nekoč na imel ne hrane ne denarja, da bi dal svojim otrokom večerjo — in to se mu je zgodilo pogostoma — je rekel: «Moji mali, dva sous dam onemu, ki bo nocoj šel v posteljo, ne da bi večerjal. Torej kdo hoče ta dva sous? —» In otroci so skočili drug za drugim k očetu, zakaj znali so, kako redka in dragocena reč je denar. In vsak je vzel denar in je zaspal z njim v roki — s praznim želodcem, toda z imetjem, ki je otroško dušo osrečilo. Ko so se zjutraj prebudili, je rekel oče: «Otroci, kdor hoče danes jesti, naj mi da dva sous.» In otroci, ki so že bili vrlo lačni, so vzeli denar iz žepov in ga dali drug za drugim očetu. In oče je imel deset sous in je šel, da bi kupil hrano. Hrano? Za šest ljudi — deset sous! — Težko je življenje!

•

Pred dunajskim sodiščem se je vršila minule dni zanimiva razprava, ki jarko osvetljuje rodbinsko življenje v srednjih velemestnih rodbinah. 50letna Karola Morawetz je tožila nevesto svojega sina 23letno artistko Elfrido Bauer radi razžaljenja časti. Užaljena tašča je stasita, elegantna ženska z »Bubikopf« Nedavno se je poročila z 29letnim Alfonzom Morawetz, bivšim poročnikom, zalim in življenjželjnim možem. Nekaj dni — pravi — se je zvesto oklepal svoje 50letne Karoline in golčal okoli nje da je v Bubikopfu lepa kakor Venera. Potem pa... Hudičevi moški, — vzdihuje stasita gospa tašča... potem pa ga je zasačila, ko je zobal črešnje z mladih, polnih usten sinahe Elfride.

Tašča in sinaha sta se sprijeli in mlada je zabrusila stari, da je bila ljubica pariškega rdečebradca in morilca žensk Landruja.

Zaradi tega so šli pred sodnika.

Tašča je bila sila ogorčena in je med razpravo zagrešila novo razžaljenje časti. Dejala je, da bo sinaha Elfrida kmalu zibala, pa oče ni njen sin, ki bo imel vsaj čez nekaj dni zakonito pravico, biti oče, marveč njen mož, ta kujon. Sodnik jo je posvaril, češ, naj ne trdi tega, ker je žaljivo.

«O vem, da ga je ta koketka dobila na nit in — kujon je šel, kalipa. Le zašijte jo, gospod cesarski svetnik, pa nikar ne pozabite, da je tako zal mož, kot je moj, dandanašnji sila dragocena reč. To vam je klasična lepota. Mnogo žensk mi ga zavida in venomer ga moram reševati pred skušnjavami. Zato pa varujte mojo pravico, g. cesarski svetnik,» je rekla stasita gospa in si poravnala svoj petdesetletni «Bubikopf».

Sodnik: «Za take reči ni na svetu sodnika.»

Tožiteljica: «Se motite, gosp. cesarski svétnik. Že cesarica Marija Terezija je upeljala zakon, da morajo biti možje pridni in spodobni.»

Elfrida Bauer je trdila, da je oče otroka, ki ga nosi pod srcem, njen ženin. «Moja bodoča tašča je blazna ženska, ki se peni od ljubosumnosti. Kako naj bi jo njen mož čislal? Danes ali jutri ji takointako uide in si vzame mlado dekle.«

In Elfrida je bila oproščena, ker se priče niso mogle spomniti, ali je rekla tašči, da je bila Landrujeva ljubica, ali pa je tašča posodila to Ljubeznivost Elfridi. Tašča z «Bubikopf» je šla razjarjena ko puran iz dvorane in vpila: «Na svetu ni nič več pravice! Strašno! Kap me bo zadela...»

Ugibanja o bodočnosti.

Čez petdeset let.

Mnogi ljudje, med njimi tudi učenjaki, so si belili glave, da bi odgovorili na vprašanje, kašen bo svet čez 50 let. Angleški učenjak Gernsbach je skušal vendar le dati konkreten odgovor. V kolikor je imel prav, tega seve ne vemo, a najbrže tudi sam ne ve povsem sigurno; onim, ki bi jih to zanimalo, se priporoča, da ostanejo vsaj še 50 let živi. To je najboljše, kar lahko svetujemo. Sicer pa čujmo, kaj pravi profesor

Najbolj ga zanimajo velika mesta, ki jih ima Anglija na pretek. Večina glavnih mest — pravi — trpi na neznosnih prometnih razmerah. Zbog tega bo treba v bodoče graditi ceste povsem drugače, nego smo jih zidali doslej. Ceste bodo imele nadstropja. V najvišjem nadstropju bodo vozili motociklisti, ki bodo imeli motorje najbrže že na električen pogon. To elektriko bodo dobivali motorji brezžičnim potom. Pešcev v današnjem smislu čez 50 let ne bo več, ker bodo imeli pešci male «Rollschuhe». Pod prvim nadstropjem bo vozila električna železnica. Pod njo bodo premikajoči se hodniki, t. zv. «tratoirs roulants», ki bodo imeli brzino par kilometrov na sekundo.

Čez 50 let bodo učenjaki tudi že izumeli razna umetna sredstva, da se bo moglo vplivati na vreme. Na oblakoderih bodo razne električne naprave, s katerimi bodo napravili ali pa razpršili nevihte, kakor bo že potreba. (To bodo pač imeli več truda ko «črnošolci» pri našem kmečkem ljudstvu!) Z elektriko nasičeno ozračje bo nudilo živim bitjem — rastlinam, živalim in človeku novih moči, tako da se bodo hitreje razvijala. Šestletni otrok bo po mnenju učenjakov zbog električnih struj in električne masaže takšen kakor dandanašnji 18letni fant.

Le na eno vprašanje ni mogel učeni profesor Gernsbach nič odgovoriti. Ali bodo ljudje vsled hitrejšega razvoja tudi prej ostareli? Ako bo to res, potem bo čez 50 let žalostno življenje, ko bodo živeli samo mladi starci.

Tu smo profesorja ujeli in sigurno vemo, da bi bil tudi on rajši, če bi električne struje in masaže vzel zlodiji, samo da bi bil človek delj časa mlad in mladosten. No, nobena juha ni tako vroča kot se kuha. Tako tudi te prerokbe ne bodo vele v polnem obsegu niti za velika mesta.

—o—

Ali bo že skoraj konec sveta?

Neki ameriški časopis razmotriva na podlagi najnovejših znanstvenih pridobitev vprašanje o koncu sveta. Staro vprašanje, ki je že tolikim ljudem skvarilo dobro voljo. Morda ne bo odveč, ako posnamemo, kaj pravi Amerikanec, zakaj Amerikanci veliko vedo, seveda tudi veliko napačnega.

Možnost konca sveta je zadala mnogim ljudem velike skrbi. Razhajali so se v tem, kdaj bo konec in kakšen bo. Mi vemo, da je voda neobhoden element za človeško življenje, in sicer voda v katerikoli obliki. Toda voda stopnjema zapušča naš planet. Voda je sestavljena, kakor znano, iz dveh elementov: vodika in kisika. Izračunano je, da je hitrost vodika 11.840 km na sekundo, hitrost kisika pa 2.880. Ker je torej hitrost vodika za 800 metrov večja od zemeljske hitrosti, ima vsak prost molekul vodita tako brzino, da se izloči od zemlje in zleti v planetni prostor.

Iz tega sledi, da vodika zmanjkuje, kadar se voda razdeli na oba elementa. Razdvajanje vode pa najbolj povzroči elektrika, ki nastane zlasti ob nevihtah. Tudi razne kemične reakcije uplivajo na razdvajanje vode, če se vežejo s kisikom in tako oprostijo vodik. Gotovo pa je, da izginja voda boljinbolj z zemeljske površine.

Drugi napovedujejo konec zemlje, naslanjajoč se na nazore o ohlajevanju solnca — vira toplote in svetlobe. Sedaj prevladuje mnenje, da izhaja največji del solnčne toplote iz energije, ki nastaja pri krčenju solnčne mase. Ko se bo solnce skrčilo, da bo dobilo trdno obliko, tedaj se bo hitro ohladilo in ne bo dajalo več svetlobne toplote.

Astronomi vedno oznanjajo pojave novih zvezd in planetov, katerih tam poprej ni bilo. Ni izključeno, da se dogajajo «karamboli» zvezd in planetov. Kje je zapisano, da se kaj takega ne more pripetiti tudi naši zemlji? Verjetno je, da pred karambolom ne bi ostalo nič več na zemlji, ker bi predhodnih sprememb, nastajoče vsled bližajočih se obeh planetov, popolnoma uničile življenje.

Kakšen kruh najbolj nasiti.

Znanstveno mnenje prof. Kestnerja.

Skrb za prehrano ljudi, ki je morila odgovorne kroge zlasti med vojno in ki še sedaj ni in ne bo izginila, je vzbudila tudi vprašanje, kateri kruh je najbolj izdaten.

Hamburški profesor O. Kestner odgovarja na to vprašanje v frankfurtskem listu «Umschau» na podlagi številnih praktičnih preizkusov. Učenjak pravi, da brez dvoma najbolj nasiti oni kruh, ki ostane najdalje časa v želodcu, kajti polni želodec ne občuti lakote. Manjše pecivo, kakor žemlje, rogljički in mali hlebci, imajo po njegovem mnenju večjo nasitno moč kakor enako velik kos kruha, odrezan od velikih štruc. Drobno pecivo ostane namreč v želodcu dalje časa. Kestner je spoznal, da je prednost drobnega peciva v zvezi z boljšim pečenjem. Pečen kruh ostane v želodcu dvakrat toliko časa kakor nepečena sredica. Ker je v velikih štrucah več delov nepečenih, je jasno, da manjše pecivo bolj nasiti. Poleg tega pa nastanejo pri pečenju nekatere redil. snovi, ki povečajo redilno moč. Nimajo sicer posebne redilne moči, imajo pa veliko prebavne kaše.

Maltose in dektine nimajo nikakega pomena za sitost. Pač pa daje prof. Kestner veliko prednost angleškemu Toast, ki povzroča najboljšo peko. Nadalje pravi, da ni nobene razlike pri nasitosit med testom iz kvasa in kruhom iz pecivnega praška. Potemtakem je pametnejša uporaba drobno pecivo žemlje in pod. nego kruh večje velikosti.

Koliko stara hoče biti žena

odloči ona sama stem, da svoj obraz neguje ali zanemari. Žena ostane vedno mlada, ako rabi Fellerjevo Elsa obrazno pomado, ki stori kožo v najkrajšem času belo, mehko, nežno in čisto. Za racionalno nego las naj se uporablja Elsa-pomada za lase! Enako moški, ki nečejo biti plešasti! Za poizkus 2 lončka za 36 dinarjev ako se pošlje denar vnaprej, ali pa 45 dinarjev po povzetju od LEKARNARJA EUGEN V. FELLER v STUBICI DONJI Elsatrg 201. Hrvatska.

MALA OZNANILA.

Išče se stanovanje z sobo in kuhinjo, event. 2 sobi brez stanovanjske zaščite za takoj Plačam mesečno do 500 Din Ponudbe na upravo „Tabora" pod „500". 1428

Sprejme se več šivilj. Vprašati pri „Zora", tvornica konfekcije, Ruška cesta 45. 1430

Strojna pletarna M. Vezjak, Vetrinjska ul. 17, izvršuje vsa v stroko spadajoča dela iz donešene volne, svile in bombaža. Delo: rute (robci) 20-40 Din veste 25-45 Din opce 30-80 Din jumper 20-40 Din, nogavice, nove 10 Din, podpletenje 7 Din. 1401

Radi pomanjkanja prostora se prodajo po ceni razne otomane, žimnice in sklopni stoli. Tapetnik Kuhar, Slovenska ulica 12. 1394

Vajenec, ki je dovršil meščansko šolo, se sprejme ob lastni oskrbi v manufakturno trgovino v Mariboru. Vpraša se v upravi. 1425

Pozor! Motanje v transformatorjih kakor dinamo in motorjih na vsako napetost in požganih strojev. Izdelovanje vseh reparatur. Vsako popravilo v elektrotehničnih strojih, aparatih in automagnetih. Likalnike, kuhalne plošče etc. Na novo predelovanje svetilnih aparatov. Strokovnjaško delovanje pod garancijo po najnižjih dnevnih cenah. Velika zaloga v strojih in vse električni material, likalnike, kuhalne plošče, električne peči, svetilne aparate, kurilne aparate itd. po cenah izven vsake konkurence. Pohvalne priznanice. „Dynamo" Maribor Slovenska ul. 16. 144

Absolventka trg. tečaja katerega je dovršila z zelo dobrim uspehom, želi mesta kot strojepiska ali stenografinja. Gre tudi na 1 mesec brezplačno. Naslov v upravi „Tabora". 1447

Konfekcijo za moške, ženske in otroke, delavske hlače, ključavničarske obleke, različno perilo moške, ženske in otročje čevlje kupite najceneje pri F. Starčič, Maribor, Vetrinjska ulica št. 15. 1453

Na prodaj: pohištvo, odeja, mizni in posteljni prt, cinasti škaf zabo, in novi moški čevlji št. 41 in 44. Sodna ul. 25/II., Hermann. 1422

Hišnica, ki je bila 25 let na sedanjem mestu, mora radi opustitve te a mesta prositi druge take službe. Aleksandrova cesta 48. 1439

Pisalni stroj (Remington 10) vidna pisava, se jako po ceni proda. Gostilna Narodni dom, Oset. 1447

Profesor pripravlja srednješolce za izpite, zlasti v jezikih. Razlagova 15, pritličje. 1441

Bučno olje in **otrobi** po nizki ceni priporoča tovarna za bučno olje J. Hochmüller, Maribor, Pod mostom št. 17. 1457

Hrvatski brzopouk iz daljave, po metodi „Aaulach", 2 ustni ali 5 pismenih lekcij (nalog) zastoni F. Halupa, Zagreb, Produljena Martićeva 99. 1451

Dekla za vse, katera zna kuhati, se išče takoj Povprašati je v Cankarjevi ul. 15/II., levo. 1454

Nagrado dobi, kdor ujame dva pobegla kanarčka. Naslov v upravništvu. 1444

Krasen blok hiš v Mariboru

v bližini kolodvora z velikim stavbiščem, vrtom, dvonadstropna 3—5 sobna stanovanja, se radi družinskih razmer jako ugodno proda. Vprašati pod „Priložnostni nakup 2920" na anončno eksped. Rasteiger, Graz I., Joaneumring 6. 1458

Nogavice svileni flor Din 22,—30, la svileni flor Din 36·—.

Moške nogavice, otroške nogavice, otroške 1161
majce po najnižjih cenah pri tvrdki

Anica Traun, Maribor, Grajski trg 1.

Prostovoljna javna dražba.

Jutri dne 13. julija ob 3. uri popoldan se bo prodalo na Aleksandrovi cesti 31 ca. 25 hl črnega vina za industrijske svrhe, kakor napravo oceta ali žganja ali drugo domačo rabo. 1455

RADIO

PRVOVRSTNI APARATI

„Telefunken“ — „Vocaphon“

Material za amaterje na prodajo pri

JUGO-AUTO LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 36 1449

1443

VRVI za stavbe, dvigala, perilo itd. mlinske oprti, motvoz, mrežice za otroške postelje, žime, afrique — nudi

Na veliko **J. N. ADAMIČ** Na drobno

Tel. 454 **Vetrinjska ulica štev. 20** Tel. 454

NAZNANILO.

Vljudno naznanjamo, da izdelujemo umetno-mizarska, gradbena, tapetniška in dekorativna dela. Oprema za neveste, ter tudi posamezne komade, žimnice, vložke, divane, otomane, omare, postelje, kredence za jedilnice in kuhinje, opremo za gledališča, kinomografe in kavarne. Polaganja linoleja, tapetiranje sob itd. Popravila se izvršujejo po najmoderneišim slogu, solidno, okusno in po umerjenih cenah. Pri oddaji vsakršnih del in novih popravil blagovolite zahtevati oferte!

Zaloga pohištva JAGODIĆ & SAJKO

Maribor, Rotovški trg 3. (Pri stolni cerkvi). 1452

Dnevno sveže 1433

goveje in faširano meso

po Din 12, Din 15, in Din 17·50,

kakor tudi vsakovrstno sveže meso, nadalje prekaj. gnjat. trajajoče in krvave klobase pri prekajevalnici in tov. klobas

Rudolf Welle, podr. Gosposka ul. 23, telefon št. 163 in 237.

Otvoritveno naznanilo!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu naznaniti, da sem otvoril svojo

notarsko pisarno v Ptuju,

koder uradujem vsak dan, izvzemši nedelje in praznikov od **8-12 ure** dopoldne in od **2-5 ure** popoldne v stari vojašnici v neposredni bližini pošte Panonska ulica 5/I. in sicer kot naslednik bivših notavjev gg. Filafere, Strafelle odnosno dr. Grobelnika.

1323

Anton Carli, notar v Ptuju.

Dobro blago

po nizki ceni dobite le pri tvdki

J. N. ŠOŠTARIČ

Maribor, Aleksandrova cesta 13. Trgovina z modnim, manufakturnim, suknenim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami. Na debelo in drobno.

Samo nekaj dni! Samo nekaj dni!

SINKOVSKY
LENARD
FODOR 1426

KLUB-BAR

Pondeljek 13., Torek 14., Sredo 15.

OB 10. uri:

Balalajka-virtuoz

NIKOLA SINKOVSKY

v

VELIKI KAVARNI

Brez zvišanih cen. Vstopnina prosta.

Petek 17.

HARFNI KONCERT.

Stole za ležati

mreže za ležati, potne košare, nahrbtnike, pleteno pohištvo, pletene otročje posteljice, motvoz, vrvarske izdelke, galanterijo, parfumerijo, drobnarijo na drobno na debelo

1456 nudi najugodneje

DRAGO ROSINA, Maribor, Vetrinjska ul. 26

PREVZETJE TRGOVINE.

Čast mi je p. n. občinstvu vljudno sporočiti, da sem prevzel od gosp. **VILKO APIHA, trgovino z lesom in premogom v Tattenbachovi ulici štev. 13.**

Priporočam se cenj. odjemalcem, katerih želje bodem izvrševal točno, poslužujoč se solidnih cen in dobrega blaga.

BRANKO MEJOVSEK

trgovina z lesom, lesnimi izdelki ter premogom na malo in veliko. 1460

MARIBOR, TATTENBACHOVA ULICA 13.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE

V MARIBORU

Sprejema vloge na tekoči račun po dogovorjeni obrestni meri, za katere jamči tudi Mestna hranilnica kot taka in konečno celo mesto z vso davčno močjo. 960

Podrobneje informacije je dobiti v društveni pisarni, palači Mestne hranilnice, to je Orožnova ul. 2, pritličje na levo.

Pristopajte k Jugoslovenski Matici.

Vsaka gospodinja ve,

da se vsa kuhinjska posoda kakor: postekleno pločevinasto, težke znamke **„Herkules“** ter lažje vrste jugoslovanskega kakor tudi čehoslovaškega proizvoda, nadalje postekleno, lito železno posodo in prvovrstno duplo težko aluminijevo posodo iz najboljših tovarn, k temu porcelanasto in stekleno robo, kupi najcenejе in najboljše pri znani tvrdki

A. Vicel, Maribor, Glavni trg 5.

Preje nego kupiš pri konkurenci, informiraj se o cenah pri tej tvrdki! 400

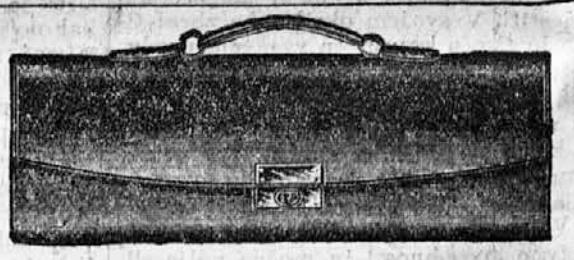

PREDNO ODPOTUJETE

preskrbite se s potnimi kovčeki, kasetami, neceseri, torbami, listnicami, nahrbtniki itd.

Vse to dobite v veliki izberi in po zmernih cenah pri

IVAN KRAVOS — MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 13. Telefon 207

Desinficijska sredstva

Sanitol, Sanoform, Saneolin ima stalno lekarna pri Sv. Arehu, Maribor, Glavni trg 20.

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge 12
Zavese
Blago za pohištvo
Posteljno perje

po izredno nizkih cenah v zalogi pohištva

Karol Preis

Maribor

Gosposka ulica št. 20
(Pirchanova hiša)

Svoboden ogled! Ceniki brezplačno!

JAVNA ZAHVALA.

Podpisani smatram za svojo dolžnost, da se tem potom najtopleje zahvalim **„SAVI“** obči zavarovalni d. d. v Zagrebu, pri kateri je bil zavarovan moj pokojni brat **JOSIP JIRKAL,** ki se je pred kratkim pri dirki z motornimi kolesi v Mariboru smrtno ponesrečil, za najkulantnejšo in v najkrajšem roku izvršeno izplačilo celotne, za slučaj smrti vsled nezgode zavarovane svote.

Ob enem najbolje priporočam vsakomur omenjeno družbo za vse vrste zavarovanj.

V Zagrebu, dne 7. julija 1925.

FRANJO JIRKAL, l. r.

1459 **Florjanski put.**

RAZPIS.

Županstvo trga Središče ob Dravi razpisuje ofertno licitacijo

za prodajo
občinskega mlina in žage

s stiskalnico za olje, stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom in travnikom. — Pogoji so na vpogled med uradnimi urami v občinski pisarni.

Pismene ponudbe v zaprtih kuvertih z naslovom: „Ponudba za nakup občinskega mlina in žage v Središču ob Dravi“ je vložiti najkasneje do vštetega 31. julija 1925 do 17. ure.

Županstvo občine trg Središče ob Dravi,
dne 30. junija 1925. 1393

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij „Tabora“. Glavni in odgovorni urednik: Vekoslav Spindler. — Tiska Mariborska tiskarna d. d.